

หลักสูตร วิชาการทำดินพร้อมปลูก
จำนวน 10 ชั่วโมง
กุญแจ วิชา เกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อ่าเภอรัตนวาปี

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศไทยให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ ชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักโลก “รู้เข้า รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ นุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

หัวใจสำคัญของการปลูกผักให้งอกงาม ก็คือการปรุงดินให้ดี คุณเมืองส่วนใหญ่ที่สนใจอยากรปลูกผักมักเริ่มต้นด้วยการไปซื้อดินถุง แล้วนำไปซื้อเมล็ดมาหัวลงในดินนั้น ผลก็มักจะออกมาว่าผักไม่โต แครรอตกรีน จนทำให้หลายคนถอดใจ อย่างไรก็ตาม ถ้าเรามีความตั้งใจมุ่งมั่นมากพอ และให้เวลา กับการปรุงดินให้ดี ก่อนลงมือปลูก เชื่อว่าพืชผักต่างๆ ก็จะเติบโตงอกงามขึ้นมาให้อิ่มอกอิ่มใจ และเป็นอาหารให้อิ่มท้องได้สมดังตั้งใจ สำหรับวิธีการปรุงดินนั้น ก็มีหลายวิธีด้วยกัน วิธีหลักๆ ที่เรามักสอนให้คุณเมืองทำก็คือ การปรุงดินให้อร่อย โดยใช้เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ หมักร่วมกับดิน ปุ๋ยคอก รวมถึงใบไม้แห้ง ชุมชนพัรัว หรือวัสดุอื่นๆ ที่หาได้ เช่น กากกาแฟ เปลือกไข่ อีกวิธีในการปรับปรุงดินให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยใช้ปุ๋ยคอกร่วมกับชุมชนพัรัว ซึ่งเราสามารถผลิตการทำดินพร้อมปลูกนี้ได้เอง ส่วนผสมดินที่มีการหมักปุ๋ยคอกกับชุมชนพัรัว สามารถอยู่ในดินได้เป็นเวลานานเพื่อเก็บกักปุ๋ยและน้ำ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในระยะเวลาระยะนาน สามารถพื้นฟูคุณภาพดินให้ดีขึ้น ปรับสภาพความเป็นกรดของดินได้ ช่วยเพิ่มการดูดซึมน้ำทางอาหารในดิน ช่วยเพิ่มการเจริญเติบโต และเพิ่มธาตุอาหารในดิน ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน การนำชุมชนพัรัวมาเป็นส่วนผสมในการทำดินพร้อมปลูกทำให้น้ำระบายน้ำออกได้ดี แฉมยังช่วยเพิ่มแร่ธาตุให้กับดินอีกด้วย

ศกร. ตำบลนาทับไช จังหวัดน่าน อยู่ห่างจากเมืองยุทธศาสตร์ ประมาณ 10 กิโลเมตร และความจำเป็นตั้งกล่าวสู่การปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย และประชาชนมีรายได้ และมีอาชีพเสริม มีการทำดินพร้อมปลูกที่ถูกต้องพร้อมสำหรับใช้สอย มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้สอย และประหยัด ผู้ที่สนใจศึกษาหาความรู้ และฝึกปฏิบัติจะเกิดความชำนาญ สามารถนำไปประกอบอาชีพให้กับตนเองครอบครัวและถ่ายทอดสู่ชุมชนได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
๒. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
๓. เป็นหลักสูตรที่บังคับใช้ทั่วประเทศ เนื้อหา ระยะเวลาเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้ความเข้าใจด้านการทำดินพร้อมปลูกจากปุ๋ยหมักและชุยมะพร้าว
๒. มีความรู้ความสามารถ การทำดินพร้อมปลูก
๓. มีความรู้ความสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
๔. นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมีอาชีพเสริม ที่ทำให้เกิดรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป担任นาทับไช

ระยะเวลา

ภาคฤดูภูมิ 6 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

รวม 10 ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ฤดูภูมิ	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำดินพร้อมปลูก	1.1 เพื่อให้ผู้เรียน อบรมมีความรู้ทักษะ และมีความพร้อมทั้ง ด้านร่างกาย และจิตใจ 1.2 สามารถใช้วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ ในการทำได้อย่าง ปลอดภัย 1.3 สามารถผสมดินพร้อมปลูกได้อย่างถูก วิธีในรูปแบบต่างๆ	1.1 ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ใน การประกอบอาชีพ 1.3 รู้หลักการทำดินพร้อมปลูก 1.4 ทิศทางในการเลือกประกอบอาชีพ ดินปลูกต้นไม้จากปุ๋ยหมักกับชุยมะพร้าว	1.1 วิทยากรอธิบายในการเลือก ช่องทางอาชีพในดินพร้อมปลูก 1.2 วิทยากรอธิบายในธุรกิจใน ตัวผลิตภัณฑ์สามารถสร้าง รายได้ 1.3 วิทยากรอธิบายการเรียนรู้เบื้องต้น 1.4 บอกการพัฒนาสู่แนวทาง เพิ่มทักษะได้อย่างถูกวิธี	2	2

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	1.4 ตลอดจนสามารถ เก็บบำรุงรักษาได้อย่าง ถูกวิธี				
2. ทักษะการ ประกอบอาชีพ การทำงาน พร้อมปลูก	2.1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในงานการทำ ดินพร้อมปลูก 2.2 เพื่อได้แหล่งที่มา ของผลิตภัณฑ์จากดิน ปลูกต้นไม้จากปุ๋ยหมัก กับขุยมะพร้าว 2.3 เพื่อให้รู้วิธีการทำ แบบต่างๆ ได้อย่าง ถูกต้อง 2.4 เพื่อให้รูรูปแบบ ใหม่และประยุกต์ ร่วมกับวัสดุอื่นๆ ได้	2.1 การเตรียมเอกสาร ประกอบอาชีพในดิน พร้อมปลูก 2.2 ประวัติการทำดิน พร้อมปลูกในแหล่ง ชุมชน 2.3 การจัดการขันตอน กระบวนการดินพร้อมปลูก 2.4 การทำความสะอาด และการประยุกต์ รูปแบบใหม่ในชีวิตงาน	2.1 วิทยากรปฏิบัติและนำเข้าสู่ เนื้อหาในการทำจริง 2.2 วิทยากรเล่าประวัติพร้อม การกระตุ้นให้เกิดความมั่นใจใน การทำผลิตภัณฑ์แบบจริงจัง 2.3 ลงมือสอนในรูปแบบที่ กำหนดไว้และเน้นจุดสำคัญ 2.4 ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานเกิด ทักษะและสามารถใช้ร่วมกับ วัสดุอื่นๆ ได้อย่างกลมกลืน หลักสูตรกำหนด	2	2
3. การบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ การทำงาน พร้อมปลูก	3.1 สามารถบริหาร จัดทำดินพร้อมปลูกได้ อย่างถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการ ตลาดในดินพร้อมปลูก 3.3 บอกแหล่งที่มา ของวัสดุได้ 3.4 สามารถกำหนด รูปแบบให้เปลี่ยนแปลง หรือคงเดิมได้	3.1 สามารถบริหาร การจัดการในดินพร้อม ปลูกได้อย่างถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการ บริหารการตลาดของ แหล่งจำหน่ายได้ และ ในการทำฐานข้อมูล 3.3 สำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุจัดให้ผู้เรียน 3.4 การกำหนดการ ควบคุมคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพ คงเดิม	3.1 วิทยากรอธิบายสาระ ความรู้ให้แม่นยำในการปฏิบัติ จริง 3.2 วิทยากรอธิบายแหล่ง จำหน่ายการตลาดฐานข้อมูล 3.3 วิทยากรบอกแหล่งจำหน่าย วัสดุ วัตถุที่ต้องพร้อมอธิบาย 3.4 อธิบายในรูปแบบต่างๆ ของตัวผลิตภัณฑ์สามารถ ออกแบบขึ้นมาใหม่ได้	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. โครงการ ประกอบอาชีพ การทำดิน พร้อมปลูก	1. บอกความสำคัญ ของโครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมาย ขององค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการ เขียนโครงการที่ดีตาม องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ ละองค์ประกอบให้ เหมาะสมและถูกต้อง ^{ได้}	4.1 ความสำคัญของ โครงการการประกอบ อาชีพ 4.2 ประโยชน์ของ โครงการการประกอบ อาชีพ 4.3 องค์ประกอบของ โครงการการประกอบ อาชีพ 4.4 การเขียนโครงการ การประกอบอาชีพ 4.5 การประเมินความ เหมาะสมและ สอดคล้องของ โครงการการประกอบ อาชีพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหา จากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญ ของโครงการอาชีพ ประโยชน์ ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระ ข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุป แนวคิดเป็นแนวทางในการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การ เขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุง โครงการอาชีพ ให้มีความ เหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียน โครงการอาชีพของตนเอง เพื่อ ^{สำหรับการสนับสนุน} งบประมาณดำเนินงานอาชีพ	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			และใช้ในการดำเนินการ ประกอบอาชีพต่อไป		

วิธีการการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. บรรยาย
2. สาธิต
3. ฝึกปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ , ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในการทำดินพร้อมปลูก , การทำดินพร้อมปลูก
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น , สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทำดินพร้อมปลูก
3. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุณวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้รับการอบรมที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ฯ เกอรัตนว้าปี ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตรวิชาการทำดินพร้อมปลูก กลุ่มสนใจ จำนวน 10 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ฯ เกอรัตนว้าปี ขอขอบคุณท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครุ กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....
ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวกัญญา ชัยจันทา)
(ครุ กศน.ตำบล)

ลงชื่อ.....
ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายทศรัตน์ คงยก)
ครุ รักษการในตำแหน่ง^{๒๘๖}
ผู้อำนวยการสถานศึกษา กศน.อำเภอรัตนว้าปี
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา สกร.อำเภอรัตนว้าปี

ลงชื่อ.....
ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายประเทือง นางงาม)
(ประธานกรรมการสถานศึกษา)